

Prokázání splnění kritérií udržitelnosti u pěstitelů biomasy

Pěstitelé biomasy jakožto první článek v řetězci výroby udržitelných biopaliv mají podle zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší speciální postavení. Ze zákona o ochraně ovzduší vyplývá, že pěstitelé biomasy k prokázání splnění kritérií udržitelnosti nepotřebují mít autorizovanou osobou vystavený časově omezený certifikát (viz § 21 odst. 3 písm. b) zákona).

Dále ze zákona nepřímo vyplývá, že v případě zapojení pěstitele biomasy do systému prokazujícího splnění kritérií udržitelnosti v souladu s právem jiného členského státu (např. certifikační systém ISCC, REDcert, slovenský národní systém atd.) není vystavování dokladů potvrzujících splnění kritérií udržitelnosti podmíněno registrací podle § 21 odst. 11 zákona o ochraně ovzduší. V případě, že je pěstitel biomasy zapojen do takového systému nebo do dobrovolného systému schváleného Evropskou komisí, povinnost vystavovat doklady potvrzující splnění kritérií udržitelnosti podle zákona o ochraně ovzduší a nařízení vlády se na něj nevztahuje. Pěstitel biomasy vystavuje doklady vyžadované systémem, do kterého je zapojen, a podléhá kontrole v daném systému.

Ověření plnění kritérií udržitelnosti u pěstitelů biomasy zapojených do „českého“ systému je zahrnuto do auditu osob, které ji od pěstitelů poprvé vykupují (certifikovaná osoba definovaná v § 21 odst. 1 až 3 zákona o ochraně ovzduší). V rámci tohoto auditu jsou autorizovanou osobou kontrolovány nejméně 3 % pěstitelů biomasy, od kterých certifikované osoby biomasu nakoupily, respektive 5 % v případě surovin pro výrobu pokročilých biopaliv.

Pro prokázání splnění kritérií udržitelnosti v českém systému vystavují pěstitelé biomasy všem svým odběratelům tzv. samostatné prohlášení pěstitele biomasy o splnění kritérií udržitelnosti. Toto prohlášení se vztahuje na celou sklizeň v daném roce. Samostatné prohlášení deklaruje, že biomasa byla vypěstována v souladu s kritérii udržitelnosti obsaženými v § 4 a § 4a nařízení vlády č. 189/2018 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot.

Náležitosti samostatného prohlášení jsou obsaženy v části B přílohy č. 6 nařízení vlády o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot. Pro usnadnění vystavení samostatného prohlášení byl vytvořen vzor Samostatného prohlášení pěstitele biomasy o splnění kritérií udržitelnosti.

Ostatní údaje potřebné pro umožnění prokázání splnění kritérií udržitelnosti v rámci celého výrobního řetězce udržitelných biopaliv, které bývají různé pro každou dodávku biomasy (hmotnost, druh biomasy atd.), předává pěstitel biomasy svému odběrateli s každou dodávkou. Odběratel biomasy tyto údaje eviduje pro svou další potřebu (evidence podle bodu 1 části A přílohy č. 3 nařízení vlády o kritériích udržitelnosti biopaliv). Pro nezvyšování administrativní zátěže je doporučeno předávat tyto údaje na vážních listech, případně na dodacích listech, které již v současné době dodávky biomasy doprovází a obsahují většinu potřebných údajů. Pěstitel biomasy taktéž vede pro účely auditu ze strany autorizovaných osob a kontroly příslušných státních orgánů, evidenci jednotlivých dodávek splňujících kritéria udržitelnosti podle bodu 5 části B přílohy č. 5 nařízení vlády o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot.

Doklady (vážní listy, respektive dodací listy) jednotlivých dodávek biomasy splňujících kritéria udržitelnosti jsou provázány se samostatným prohlášením pomocí jedinečného identifikačního čísla samostatného prohlášení. Toto jedinečné číslo přidělí samostatnému

prohlášení pěstitel biomasy a toto číslo pak uvádí na doklady doprovázející každou dodávku udržitelné biomasy.

Náležitosti samostatného prohlášení pěstitele biomasy o splnění kritérií udržitelnosti podle části B přílohy č. 6 nařízení vlády

1. Jedinečné identifikační číslo samostatného prohlášení přidělené vystavovatelem.
2. Identifikační údaje vystavovatele a příjemce prohlášení
 - a) jde-li o fyzickou osobu, jméno, sídlo, nemá-li fyzická osoba sídlo, pak místo trvalého pobytu, identifikační číslo osoby; nebylo-li identifikační číslo osoby přiděleno, uvede se datum narození,
 - b) jde-li o právnickou osobu, jméno, sídlo a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno, u zahraniční osoby také umístění organizační složky podniku na území České republiky, pokud ji zřizuje.
3. Prohlášení, že biomasa pochází z půdy, která byla ornou půdou přede dnem 1. ledna 2008.
4. Prohlášení, že biomasa nebyla vypěstována na plochách uvedených v § 4.
5. Prohlášení, že biomasa nebyla vypěstována na plochách uvedených v § 4a.
6. Údaje o biomase zahrnující její druh (například cukrová řepa, pšenice, řepkové semeno), rok sklizně a místo nebo místa pěstování (v Evropské unii minimálně normalizovaná klasifikace územních celků NUTS II, mimo Evropskou unii minimálně název státu).
7. Informace o tom, zda se pro určení hodnoty produkce emisí skleníkových plynů má používat dílčí standardní hodnota emisí skleníkových plynů z pěstování uvedená v bodě 1 části C přílohy č. 1 k tomuto nařízení nebo skutečná hodnota zjištěná způsobem uvedeným v části B přílohy č. 1 k tomuto nařízení.
8. Prohlášení v tomto znění: „Prohlašuji, že všechny údaje uvedené v tomto samostatném prohlášení o splnění kritérií udržitelnosti jsou úplné, přesné a pravdivé.“.
9. Místo a datum vystavení a podpis oprávněné vystavující osoby.

SAMOSTATNÉ PROHLÁŠENÍ PĚSTITELE BIOMASY O SPLNĚNÍ KRITÉRIÍ UDRŽITELNOSTI
podle bodu B přílohy č. 6 nařízení vlády č. 189/2018 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí
skleníkových plynů z pohonných hmot

Jedinečné identifikační číslo samostatného prohlášení:

Vystavovatel¹:	Příjemce¹:
1. Všeobecné údaje o biomase: Druh ² : Rok sklizně: Místo pěstování ³ :	
2. Informace o pěstování biomasy: Biomasa pochází z půdy, která byla ornou půdou před 1.1.2008. ☐ ano ☐ ne Biomasa nebyla vypěstována na plochách uvedených v § 4. ☐ ano ☐ ne Biomasa nebyla vypěstována na plochách uvedených v § 4a. ☐ ano ☐ ne	
3. Produkce emisí skleníkových plynů: Produkce emisí skleníkových plynů se stanoví s použitím: ☐ dílčích standardních hodnot pro pěstování uvedených v části C přílohy č. 1 ☐ skutečných hodnot zjištěných způsobem uvedeným v části B přílohy č. 1	

Prohlašuji, že všechny údaje uvedené v tomto samostatném prohlášení o splnění kritérií udržitelnosti jsou úplné, přesné a pravdivé.

Místo a datum vystavení

Podpis vystavující osoby

¹ Identifikační údaje vystavovatele a příjemce podle bodu 2 části B přílohy č. 6 nařízení vlády.

² Např. cukrová řepa, pšenice, řepkové semeno, lze uvést více možností.

³ V EU normalizovaná klasifikace územních celků NUTS II, mimo EU minimálně název státu.

Náležitosti evidence (dokladů) jednotlivých dodávek biomasy

Evidence jednotlivých dodávek biomasy podle bodu 5 části B přílohy č. 5 nařízení vlády č. 189/2018 Sb., o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot musí obsahovat minimálně tyto údaje:

- a) jedinečné identifikační číslo samostatného prohlášení, které mu přidělil jeho vystavovatel,
- b) identifikační údaje odběratele,
- c) identifikační číslo odchozí dodávky (například číslo vážního listu, případně dodacího listu),
- d) množství a druh prodané biomasy,
- e) datum expedice
- f) hodnota produkce emisí skleníkových plynů v $\text{gCO}_{2\text{ekv}}/\text{kg}$, pokud jsou k jejímu stanovení použity skutečné hodnoty produkce emisí skleníkových plynů podle části B přílohy č. 1, a dále identifikace přepravního prostředku a přepravní vzdálenost; při používání dílčích standardních hodnot pro pěstování podle bodu 1 části C přílohy č. 1 tohoto nařízení se nemusí produkce emisí skleníkových plynů uvádět,

Podoby jednotlivých vážních listů, respektive dodacích listů mohou být různé dle zvyklostí a potřeb jednotlivých společností. Vážní list, respektive dodací list však vždy musí obsahovat výše uvedené relevantní údaje. Rozsah potřebných údajů je dán používáním standardních či skutečných hodnot produkce emisí skleníkových plynů. Vážní list, respektive dodací list, může obsahovat i další údaje potřebné pro dodavatele a odběratele biomasy.